

IOPCG 002

Kodeks profesionalne etike Instituta ovlašćenih procjenjivača Crne Gore

Korisnik			
☒ Javni			Upravni odbor ☐
☐ Interni			Komisija za ispit i sertifikaciju ☐
☐ Sekretar			Komisija za etička pitanja ☒
Istorijat dokumenta			
Verzija br.	Objavljen	Napomena o objavi verzije	Usvojen (Da/Ne)
2	08.06.2016.	<ul style="list-style-type: none">Objava (verzija br.2 na Crnogorskom jeziku)	Da

Naziv dokumenta: Kodeks profesionalne etike - IOPCG 002	Kvalifikacija: Javna upotreba	Verzija: 2
---	----------------------------------	---------------

KODEKS PROFESIONALNE ETIKE

(IOPCG J002)

Sadržaj

1.Uvod	2
2.Kodeks	2
3.Obim	3
4. Definicije.....	3
5. Povreda kodeksa	3
6. Odnos sa javnošću	4
7. Završne odredbe.....	4
Obrazloženje	4

Važi od: 08.06.2016.	Priprema: Upravni odbor	Odobren od: Skupština	Objavljen od: Sekretarijat	Strana 1 / 5
-------------------------	----------------------------	--------------------------	-------------------------------	--------------

Naziv dokumenta: Kodeks profesionalne etike - IOPCG 002	Kvalifikacija: Javna upotreba	Verzija: 2
---	----------------------------------	---------------

KODEKS PROFESIONALNE ETIKE

1. Uvod

Kodeks profesionalne etike (u daljem tekstu: Kodeks) članova Instituta ovlašćenih procjenjivača Crne Gore - IOPCG je skup pravila o dužnostima i pravima članova Instituta ovlašćenih procjenjivača Crne Gore, zasnovanih na posebnoj vrsti i visokom stepenu njihove profesionalne i moralne odgovornosti.

U obavljanju svoje profesije član Instituta ovlašćenih procjenjivača Crne Gore (u daljem tekstu IOPCG) se obavezuje da će se pridržavati Statuta IOPCG, ovog Kodeksa, Etičkog kodeksa Evropske asocijacije udruženj procjnjiivača TEGoVA međunarodnih načela profesionalne etike procjenjivača. Članovi će potvrditi svoju riješenost da zadrže najviše standarde i profesionalno ponašanje u obavljanju svoje djelatnosti u oblasti procjene.

2. Kodeks

IOPCG članovi se moraju pridržavati sledećem kodeksu:

- A. Od članova se zahtijeva da se ponašaju u skladu sa odgovarajućim zakonima i propisima Crne Gore.
- B. Članovi uvijek moraju nastupati sa integritetom, kako bi sačuvali povjerenje koje uživaju kod svojih kolega, zaposlenih, klijenata i svakog sa kim komuniciraju po službenoj dužnosti.
- C. Članovi moraju da održavaju nivo profesionalnog znanja i tehničkih vještina koje su u skladu sa očekivanjima i zahtjevima IOPCG u vezi sa zakonskim, regulatornim, etičkim i ugovornim obavezama. Članovi ne bi trebalo da prihvataju instrukcije koje ne spadaju u njegovu ekspertizu.
- D. Članovi koji imaju pristup tajnim ili povjerljivim informacijama ne smiju da koriste ili objave te informacije kako bi ostvarili korist za sebe ili za druge.
- E. Uslovi za svaku pojedinačnu instrukciju za procjenu vrijednosti moraju biti dogovoreni i regulisani na jasan način, u pisanom obliku, prije podnošenja izvještaja o procjeni vrijednosti.
- F. Procjenjivači ne smiju nuditi, obećavati, davati, tražiti ili prihvatati privilegije koje nijesu u skladu sa etičkim normama ili mito, u cilju sticanja, zadržavanja ili davanja poslovne ili bilo kakve druge privilegije.
- G. Procjenjivač ne smije prihvatiti, direktno ili indirektno, bilo kakav rabat, honorar, proviziju, popust ili bilo kakvu drugu korist, novčanu ili bilo koju drugu, za koju bi se realno moglo smatrati da je u sukobu sa interesima klijenta ili zaposlenog.
- H. Procjenjivač ima obavezu da IOPCG-u obezbijedi bilo kakvu značajnu informaciju koja realno sugerše da je neki drugi član IOPCG-a možda prekršio njegov Etički kodeks.

Važi od: 08.06.2016.	Priprema: Upravni odbor	Odobren od: Skupština	Objavljen od: Sekretarijat	Strana 2 / 5
-------------------------	----------------------------	--------------------------	-------------------------------	--------------

Naziv dokumenta: Kodeks profesionalne etike - IOPCG 002	Kvalifikacija: Javna upotreba	Verzija: 2
---	----------------------------------	---------------

3. Obim

3.1. Ovaj Kodeks obuhvata ličnu odgovornost, korporativnu odgovornost i odgovornost prema struci. Suštinske vrijednosti koje se navode u Kodeksu obuhvataju poštenje, odgovarajuće profesionalno poštovanje prema drugima i prema standardima, odgovornost i pouzdanost. Osnovni zahtjevi uključuju djelovanje sa integritetom, uz prepoznavanje ličnih interesa i održavanje stručnosti. Takvi profesionalni standardi prevazilaze zakonske okvire, održavajući ravnotežu između transparentnosti, otvorenosti, povjerljivosti prema klijentu i spoljašnje komunikacije sa klijentima, akcionarima i ostalima po službenoj dužnosti. Ovi principi osnažuju potrebu za profesionalizmom, odgovornošću i fokusiranjem na klijenta.

3.2. Na IOPCG je da definiše i održava ove profesionalne vrijednosti kroz pravila, upravljanje i strukture odgovornosti i, ukoliko je potrebno, kroz disciplinske postupke. IOPCG ima odgovornost da nadgleda i sprovodi usklađivanje i određuje koje radnje treba preduzeti kao rezultat bilo kakve poznate ili primijećene aktivnosti koja nije u skladu sa obavezama kvalifikovanog procjenjivača. Nadgledanje usklađenosti rada svakog pojedinačnog procjenjivača sa Kodeksom i ponašanja spada isključivo u odgovornost IOPCG-a a ne TEGoVA-e, i bilo kakvo primijećeno ili stvarno kršenje ovog Kodeksa bi trebalo prijaviti IOPCG-u.

3.3. Ovaj Kodeks nema za cilj da ograniči zakonitu i razumnu poslovnu konkurenciju, ali njegovo poštovanje zahtijeva jasnoću u vezi sa obimom usluga koje pruža procjenjivač i njegovim odgovornostima.

4. Definicije

4.1. Procjenjivač može biti pojedinac, preduzeće, firma ili neko drugo korporativno tijelo ili kompanija u svojstvu pravnog lica, koje vrši ili pomaže u procesu procjene vrijednosti.

4.2. Kvalifikovani procjenjivač je procjenjivač koji ispunjava standarde u vezi sa reputacijom, obrazovanjem i iskustvom, koji su navedeni u EVS3, posebno u stavu 4.1.

4.3. Procjenjivač može učestvovati u izradi izvještaja o procjeni vrijednosti. Odgovornost za izvještavanje snosi kvalifikovani procjenjivač.

5. Povreda kodeksa

Procjenjivač ima obavezu da IOPCG-u obezbijedi bilo kakvu značajnu faktičku informaciju koja na razuman način sugerise da je drugi član tog tijela možda narušio svoj Kodeks ponašanja. Ako klijent ili poslodavac i dalje insistiraju na sprovođenju svojih namjera, član IOPCG-a mora se pridržavati Kodeksa bez obzira na posledice koje bi ovo moglo imati na njegov dalji angažman.

Odgovornost za ugled profesije nosi svaki njen pripadnik. Stručnjak u oblasti procjene ima dužnost ne samo da lično poštuje ovaj Kodeks već i da:

- Pomaže da šira javnost što bolje upozna i razumije ovakav Kodeks,
- Izvještava nadležna disciplinska tijela o svakoj povredi ili sumnji da postoji povreda ovog Kodeksa za koju sazna,
- Preduzme mjere koje su u njegovoj moći kako bi se odluke ovih tijela i sankcije sproveli u djelo.

Važi od: 08.06.2016.	Priprema: Upravni odbor	Odobren od: Skupština	Objavljen od: Sekretarijat	Strana 3 / 5
-------------------------	----------------------------	--------------------------	-------------------------------	--------------

Naziv dokumenta: Kodeks profesionalne etike - IOPCG 002	Kvalifikacija: Javna upotreba	Verzija: 2
---	----------------------------------	---------------

Ovlašćeno lice IOPCG-a uočava i sankcioniše nepošteno ponašanje i nepridržavanje Kodeksa, na osnovu: prijave drugog člana, kolege, ili kada je povreda jasno uočljiva u praksi.

6. Odnos sa javnošću

Članovima IOPCG je zabranjeno davanje izjava za javnost ukoliko prethodno nisu dobili posebno odobrenje od Predsjednika. Za davanje izjava za javnost zadužen je isključivo Predsjednik IOPCG.

7. Završne odredbe

Na sve što nije regulisano ovim Kodeksom primenjivaće se odredbe Statuta IOPCG-a. Nepoštovanje odredbi ovog Kodeksa predstavlja povredu zbog koje se član može isključiti iz IOPCG-a.

Ovaj Kodeks se objavljuje se na web stranici IOPCG i stupa na snagu danom donošenja.

Podgorica, 08.06.2016.

Predsjedavajuća Skupštine

Sanja Radović

Obrazloženje

Ovak Kodeks je usaglašen sa Kodeksom TEGoVA , koji je objavljen u EVS 2016 i stupa na snagu 1. Juna 2016. godine.

- U skladu s Poveljom o osnovnim pravima Europske unije, posebno u članu 8 o zaštiti ličnih podataka, članu 17. o pravu na imovinu, članu 21. o nediskriminaciji i članu 38. o zaštiti potrošača ;
- I u skladu s Europskom konvencijom o ljudskim pravima , posebno u članu 14. o zabrani diskriminacije ;

Klijenti očekuju da procjenu vrijednosti imovine pripremi stručni, kvalifikovani procjenjivač koji:

- se pridržava propisanog kodeksa ponašanja;
- se ponaša etički;
- je transparentan u pogledu svih aspekata instrukcija od početka do kraja. Između ostalog, ovo podrazumijeva i određivanje detaljnih uslova angažovanja procjenitalja koji:

Važi od: 08.06.2016.	Priprema: Upravni odbor	Odobren od: Skupština	Objavljen od: Sekretarijat	Strana 4 / 5
-------------------------	----------------------------	--------------------------	-------------------------------	--------------

Naziv dokumenta: Kodeks profesionalne etike - IOPCG 002	Kvalifikacija: Javna upotreba	Verzija: 2
---	----------------------------------	---------------

- se odnose na sve pretpostavke u vezi sa procjenom vrijednosti,
- potvrđuju da ne postoji sukob interesa,
- potvrđuju da će izvještaj o procjeni vrijednosti odgovarati potrebama klijenta, u skladu sa instrukcijama, kao i zakonskim i regulatornim odredbama i fiducijarnim obavezama procjenjivača.

Takođe, klijent od procjenjivača očekuje da se ponaša prikladno i etički, tako da preduzima ispravne korake, da posjeduje samopozdanje da ih slijedi i da se suoči sa njihovim posljedicama i rezultatima, demonstrirajući integritet pri vršenju kompetentne, stručne procjene vrijednosti.

EVS4 posebno upućuje na zahtjeve za detaljnim uslovima angažovanja procjenjivača, koji se odnose na pretpostavke pri procjeni, odgovornosti procjenjivača i osnove za honorar, što bi sve trebalo navesti u pisanom obliku (vidi Odjeljak 3, EVS4). Taj standard od procjenjivača takođe zahtijeva da podnese izvještaj o svom statusu, naglašavajući da li nastupa kao spoljni procjenjivač, u nezavisnom svojstvu, navodeći da li predstavlja preduzeće ili sebe lično, ili nastupa kao interni procjenjivač (tač. 3.9.). EVS5 propisuje potrebu za otvorenošću, navodeći da se mišljenja o vrijednosti moraju navesti na transparentan i jasan način (u 3.1.), dok EVS3 navodi:

“ Procjene trebaju biti pripremljene od strane kvalifikovanih procjenjivača i da ispunjavaju uslove profesionalne usluge. Takva osoba je uglavnom pojedinac, ali povremeno i u nekim zemljama, procjenu može vršiti pravno lice. U svakom slučaju procjenu treba da izvrši kvalifikovani procjenjivač čije su profesionalne vještine, znanja, stručnost i nezavisnost u skladu sa zahtevima EVS i Kodeksa profesionalne etike Evropskog procjenjivača . Profesionalna usluga podrazumijeva da vještina, znanje i kompetentnost procjenjivača mora da odgovara vrsti i obimu procjene, sa otkrivanjem bilo kojeg faktora koji bi mogao ugroziti cilj procjene. ”

Važi od: 08.06.2016.	Priprema: Upravni odbor	Odobren od: Skupština	Objavljen od: Sekretarijat	Strana 5 / 5
-------------------------	----------------------------	--------------------------	-------------------------------	--------------